

تأثیر محدودیت درمانی تعديل یافته بر کیفیت گرفتن در کودکان فلج مغزی نیمه بدن

مسعود غریب^۱، سیدعلی حسینی^۲، مسعود صالحی^۳، ساحل همتی^۴، محمد موسوی خطاط^۵، امین شاهرخی^۶

SID

چکیده

هدف: این مطالعه تأثیر استفاده از محدودیت درمانی تعديل یافته بر کیفیت گرفتن در کودکان فلح مغزی نیمه بدن بود.

روش بررسی: در این کارآزمایی بالینی ۲۱ کودک در دسترس بر اساس معیارهای ورود انتخاب شدند. تمرینات متداول کاردرمانی در طی ۶ هفته برای هر دو گروه به طور یکسان انجام شد و گروه مداخله روزانه به مدت ۳ ساعت از روش محدودیت درمانی تعديل یافته نیز بهره جست. کیفیت گرفتن قبل و پس از مداخله بر اساس آزمون کیفیت مهارت‌های اندام فوکانی ارزیابی گردید. از آزمون‌های آماری کولموگروف - اسمیرنوف، تی - مستقل و اندازه‌گیری داده‌های تکراری (هر دو هفته) جهت تحلیل استفاده گردید.

یافته‌ها: ۱۱ کودک در گروه آزمایش (۷ دختر، ۴ پسر) با میانگین سنی ($۴۶/۵۵ \pm ۱/۷$) ماه و ۱۰ کودک در گروه شاهد (۵ دختر، ۵ پسر) با میانگین سنی ($۴۸/۱۰ \pm ۱/۹$) ماه قرار گرفتند. تفاوت معناداری بین دو گروه بعد از شش هفته مداخله مشاهده گردید ($P=0/۰۴۲$) و همچنین با استفاده از آزمون اندازه‌گیری‌های تکراری، معناداری در دو هفته بعد از مداخله و دو هفته دوم مشاهده گردید ($P=0/۰۰۱$) و در دو هفته سوم معناداری مشاهده نگردید ($P<0/۰۵$).

نتیجه‌گیری: نتایج این مطالعه نشان داد که محدودیت درمانی تعديل یافته بر کیفیت گرفتن کودکان فلح مغزی نیمه بدن تأثیر دارد مطالعات بیشتر به منظور رشد و تحکیم بخشیدن به این روش را پیشنهاد می‌شود.

کلید واژه‌ها: فلح نیمه بدن / محدودیت درمانی تعديل یافته / کیفیت گرفتن

- ۱- کارشناس ارشد کاردرمانی، مرکز تحقیقات توانبخشی اعصاب اطفال، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
- ۲- دکترای کاردرمانی، استادیار مرکز تحقیقات توانبخشی اعصاب اطفال، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
- ۳- دانشجوی دکتری کاردرمانی، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
- ۴- دکترای آمار زیستی، استاد یار گروه آمار زیستی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
- ۵- روانپژوه، استادیار، مرکز تحقیقات تعیین کننده‌های اجتماعی سلامت، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
- ۶- کارشناس ارشد مدیریت توانبخشی، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
- ۷- متخصص کودکان، مرکز تحقیقات توانبخشی اعصاب اطفال، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

دیدگرفت مقاله: ۸۹/۹/۱۶

پذیرش مقاله: ۸۹/۱۲/۵

*آدرس نویسنده مسئول:
تهران، اوین، بلوار دانشجو، خیابان کودکیار، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

*تلفن: ۰۲۱۸۰۰۱۸
*ایمیل: wmosavi@yahoo.co.uk

مقدمه

فلج مغزی که شایع‌ترین اختلال حرکتی در دوران کودکی است، شیوعی برابر با تقریباً ۲ در ۱۰۰ کودک متولد شده را در بیشتر کشورهای توسعه یافته دارد همچنین فلج نیمه بدن؛ یک الگوی کلینیکی آسیب حرکتی یک طرفه بدن و شایع‌ترین علامت‌های ناتوان‌کننده است (۱). یکی از شایع‌ترین و مهم‌ترین علامت‌های ناتوان‌کننده همی‌پژی آسیب به عملکرد اندام فوقانی است بطوری که کنترل حرکات در گرفتن و رها کردن دچار اشکال شده و نهایتاً سبب کاهش قدرت دست و برنامه ریزی حرکتی می‌شود (۲).

مشکلات حسی نیز بصورت اختلال در حس‌های اولیه، استروگنوزیس^۱ و تشخیص دو نقطه^۲ از یکدیگر بروز می‌نماید. به دلیل این اختلالات، اندام مبتلا معمولاً مورد استفاده واقع نمی‌شود و یا در صورت استفاده از آن عملکرد بسیار محدودی دارد. بنابراین کودک برای مشارکت در کارکردهای آموزشی و اجتماعی و فعالیت‌های روزمره زندگی مانند غذا خوردن، لباس پوشیدن، نظافت و ... با مشکل مواجه می‌شود (۳-۵). روش‌های متنوعی برای درمان کارکرد اندام فوقانی این کودکان وجود دارد، مطالعات اخیر بر استفاده از تمرینات فشرده و خاص تاکید دارند. محدودیت درمانی^۳ و استفاده اجباری^۴ از اندام مبتلا یکی از مداخلات درمانی جدید است که با محدودیت در عملکرد اندام سالم سبب افزایش بکارگیری اندام مبتلا و انجام فعالیت‌های عملکردی در پی آن می‌شود (۵). وقتی که عملکرد یک سمت بدنبهتر از سمت دیگر باشد کودک ترجیح می‌دهد از اندام سالم برای بازی و فعالیت‌های مراقبت از خود استفاده کند زیرا آنها یاد گرفته‌اند دست دیگر عملکرد کمتری دارد (۶). تاب^۵ و همکارانش (۱۹۸۰) این پدیده را «عجز آموخته شده» اندام فوکانی مبتلا می‌نامند. کودک مبتلا متوجه می‌شود که اندام در گیر کارا نیست بنابراین یاد می‌گیرد که از آن استفاده نکند همچنین او معتقد است که اگر کودک یاد بگیرد در طول همان اوایل مراحل رشدی از دست مبتلا استفاده کند، می‌توان بر عجز آموخته شده غلبه کرد (۷). دلوکا^۶ این پدیده را چشم پوشی رشدی^۷ نامید (۸). گردن^۸ (۱۹۹۹)، بویر (۲۰۰۱)، داف (۱۱-۲۰۰۳)، شانوی^۹ (۲۰۰۳)، پیشنهاد می‌کنند که اگر تمرینات کافی در کودکان فلح نیمه بدن فراهم شود عملکرد حرکتی می‌تواند بهبود یابد. استفاده اجباری و محدودیت درمانی مداخلات درمانی تازه‌ای برای افراد بزرگسال فلح نیمه بدن هستند که شامل محدودیت اندام سالم و تمرینات فشرده با اندام مبتلا است. شواهد زیادی تأکید می‌کنند

که این مداخلات در کاهش نقص حرکتی در اندام مبتلا و افزایش استقلال عملکردی در افراد بزرگسال فلح نیمه بدن ناشی از سکته مغزی^{۱۰} تاثیر دارد. به تازگی استفاده اجباری و محدودیت درمانی برای کودکان فلح نیمه بدن با موفقیت استفاده شده است. مسأله قابل بحث در این رویکردها نوع محدودیت، مدت محدودیت و رژیم درمانی در طول مداخله و همچنین چگونگی محیط درمان است (۹، ۱۰). گردن و همکارانش (۲۰۰۵) معتقدند انجام این روش به دلیل ماهیت محدودیت (۹۰٪ ساعات بیداری) و شدت تمرینات ساختاریندی شده برای بزرگسالان باید متفاوت از کودکان باشد. به منظور ایجاد مداخله‌ای که برای کودکان دوست داشتنی باشد باید هم تمرین ساختاریندی شده و نوع محدودیت و مدت زمان محدودیت با شرایط کودک تطبیق داده شود (۱۰، ۱۱). بنابراین امروز از روش محدودیت درمانی تعديل یافته^{۱۱} در کودکان فلح نیمه بدن که روش تعديل یافته‌تری نسبت به دیگر روش‌های استفاده می‌کنند که می‌تواند شامل یک برنامه ساختاریندی شده و یا ساختاریندی نشده با مدت زمان محدودیت کمتر باشد (۱۱، ۱۰). باید دانست که افراد فلح نیمه بدن بزرگسال انگیزه لازم برای استفاده از اندام مبتلا را به صورت درونی دارند، زیرا آنها قبل از ضایعه از اندام خود استفاده می‌کرند ولی یک کودک فلح مغزی فاقد این انگیزه درونی است زیرا از بدو تولد دچار ضایعه بوده است. بنابراین در یک کودک

فلج مغزی «عدم استفاده رشدی^{۱۲}» رخ می‌دهد (۱۲، ۱۳). با استفاده از رویکردهای محدودیت، کودک فلح نیمه بدن برای اولین بار مجبور می‌شود که از اندام مبتلا استفاده کند بنابراین فعالیت‌ها باید در حد توانایی کودک باشد تا دچار ناکامی‌های بی‌درپی نشود که در این صورت بر عزت نفس کودک تاثیر می‌گذارد (۱۴). به تازگی کاربرد محدودیت درمانی در جمعیت کودکان این نگرانی را ایجاد نموده که ممکن است کودکان از لحاظ رشدی آمادگی تمرینات مفرط و کاربرد محدودیت را نداشته باشند (۱۵). ماهیت تمرینات مفرط محدودیت درمانی می‌تواند منجر به بروز استرس، خستگی در کودک و ایجاد بار مسئولیت فراوان از لحاظ مدت زمان انجام این رویکرد بر روی خانواده شود. همچنین محدودیت اندام سالم به میزان زیاد می‌تواند ریسک امنیتی کودک را در واکنش‌های حفاظتی مطرح سازد و منجر به ناکامی و استرس هنگام استفاده از اندام مبتلا شود. محدودیت زیاد می‌تواند تاثیرات منفی بر اثر عدم استفاده از اندام سالم در دوره‌های رشدی را به همراه داشته باشد بنابراین

1- Strognosis
5- Taube
9- Gordon
13- Stroke

2- Two point discrimination
6- Learned Non use
10- Boyr
14- Modified Constraint Induced Movement Therapy

3- Constraint-induced therapy
7- Deluca
11- Duff
14- Modified Constraint Induced Movement Therapy

4- Forced use treatment
8- Developmental Disregard
12- Shanway
15- Developmental disuse

روش بررسی

این مطالعه به صورت کارآزمایی بالینی یک سویه کور طراحی شد. در این مطالعه بیمارانی که دارای شرایط ورود به مطالعه بودند به روش در دسترس نمونه‌گیری شدند پس از ارزیابی اولیه، کودکان با استفاده از جام قرعه‌کشی به طور تصادفی به دو گروه آزمایش بیشتر بررسی شدند تا شباهت آنها به یکدیگر محرز شود (تصادفی تعادلی). نمونه‌های مورد مطالعه از میان کودکان مبتلا به فلح نیمه بدن که به مراکز توانبخشی امید عصر و بهار مراجعه کرده بودند، پس از اخذ رضایت از والدین آنان انتخاب شدند. بدین ترتیب ۱۴ نفر در گروه آزمایش و ۱۲ نفر در گروه کنترل قرار گرفتند. معیارهای ورود، سن بین ۱۸ تا ۷۲ ماهگی، فلح مغزی نیمه بدن اسپاستیک، میزان اسپاستی سیتی بر اساس معیار دستی تعديل یافته آشورث در فلکسور آرنج پایین تر از ۳، عدم استفاده از رویکردهای محدودیت درمانی قبل از مداخله، کسب نمرات کامل آزمون کیفیت مهارت‌های اندام فوچانی در اندام فوچانی سمت غیر مبتلا، توانایی درک و انجام دستورات بصورت کلامی و عملی، نداشتن اختلالات توجه و تمرکز و مشکلات شنوایی و بینایی بارز به طوری که در انجام مداخله و پیروی از دستورات دچار مشکل شود، نداشتن کانتراکچر در اندام فوچانی و تشنج غیر قابل کنترل و معیارهای خروج شامل احساس درد متعاقب استفاده از اسپلینت، گزارش والدین مبنی

بر گوشه‌گیری و مشکلات رفتاری در کودک، عدم شرکت در جلسات درمانی در طی سه جلسه متوالی بودند. انتخاب بیماران بالای ۱ سال بدليل قطعی تر بودن تشخیص فلح مغزی بود و با توجه به ترجیح بیماران کم‌تر برای درمان، حداکثر سقف سن آزمودنی‌ها نیز پایان ۶ سالگی (۷۲ ماهگی) لحاظ گردید. لازم به ذکر است که ۳ نفر از گروه آزمایش و ۲ نفر از گروه کنترل به دلیل عدم همکاری تا انتهای تحقیق موفق به ادامه همکاری نشدند و لذا از گروه‌ها کنار گذاشته شدند. کودکان در گروه کنترل از روش کاردترمانی متداول در اندام فوچانی که شامل ۳ جلسه ۴۵ دقیقه‌ای در هفته می‌بود و کودکان در گروه آزمایش علاوه بر روش متداول از روش محدودیت درمانی تعديل یافته روزانه ۳ ساعت به مدت ۶ هفته نیز بهره برند. ضمناً به والدین گروه کنترل این اطمینان داده شد که در صورت تمایل می‌توانند از روش محدودیت درمانی پس از پایان پژوهش بهره‌مند شوند. برنامه درمانی در گروه آزمایش توسط تراپیست در پایان جلسات کاردترمانی متداول به والدین اعلام می‌شود. همچنین به منظور حصول اطمینان از بستن اسپلینت و انجام تمرینات در منزل پیگیری در طول هفته از طریق تلفن انجام می‌گرفت. علاوه بر این در ابتدای هر جلسه خانواده‌ها گزارش شفاهی و کتبی از نحوه انجام تکالیف ارائه می‌کردند. در هر دو گروه ارزیابی در ابتداء و انتهای ۶ هفته توسط یک کارشناس ارشد کاردترمانی دیگر و غیر مطلع از نحوه تقسیم‌بندی گروه‌ها اندازه‌گیری گردید. جمع‌آوری داده‌ها با استفاده از معایینات و مشاهدات مستقیم بر اساس چک لیست‌های آماده شده (بخش گرفتن آزمون کیفیت مهارت‌های اندام فوچانی و پرسشنامه عمومی) انجام شد. این آزمون دقیق، حساس، معتمد و منحصرأ برای کودکان فلح مغزی می‌باشد (۱۸ ماهگی تا ۸ سالگی) که می‌تواند ارزشیابی را به صورت کمی نشان دهد و تغییرات در کیفیت حرکات را ثبت نماید که پایایی و روایی بالایی توسط غریب و همکارانش در ایران گزارش شده است (۲۰). در تجزیه و تحلیل داده‌ها با توجه به توزیع متغیرها از آزمون‌های توصیفی (میانگین و انحراف معیار) و با توجه به نرمال بودن داده‌ها (آزمون کولموگروف - اس‌میرنوف) از آزمون تی مستقل و اندازه‌گیری داده‌های تکراری به صورت هر دو هفته یکبار استفاده شد. داده‌ها با استفاده از نرم افزار اس.پی.اس.اس. نسخه ۱۶ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها

۱) بیمار در گروه آزمایش و ۱۰ بیمار در گروه کنترل مورد بررسی قرار گرفتند. میانگین سنی در گروه آزمایش $46/55 \pm 17/47$ ماه و گروه کنترل $19/19 \pm 10/10$ ماه بود ($P=0/84$). در گروه آزمایش

امروز بر محدودیت درمانی تعديل یافته بیش از گذشته تأکید می‌شود (۱۶). در تحقیقات داخلی عزتی و همکارانش (۱۳۷۹) تاثیرات استفاده اجباری بر دامنه حرکتی، تونیسیته و عملکرد اندام فوچانی مبتلای کودکان فلح مغزی اسپاستیک را با استفاده از گچ‌گیری بررسی کردند و در گروه آزمایش کاهش تون، افزایش دامنه حرکتی را گزارش نمودند (۱۷). همچنین ابوطالبی و همکاران تاثیر روش محدودیت درمانی را به مدت ۳ هفته ۵ روز در هفته و روزانه ۶ ساعت محدودیت بر حرکات ظریف دست بررسی کردند که تفاوت معناداری در دو گروه مشاهده نشد (۱۸). با توجه به مشکلات و محدودیت‌های بیان شده بر آن شدیم تا با اعمال محدودیت بوسیله اورفیت انعطاف‌پذیر و مدت زمان محدودیت کمتر و انجام تمرینات دوست داشتنی، تاثیر این روش را بر کیفیت گرفتن (گرفتن مکعب ۱ اینچی، گرفتن حبوبات و گرفتن قلم) نسبت به درمان‌های متداول که اثر بخشی کم آنها تایید شده است (۱۴) را بررسی نماییم. همچنین سن آزمودنی ها در این تحقیق از (۱۸ ماهگی) که کودک سالم شروع به استفاده ابزاری از اندام فوچانی می‌نماید تا تکمیل عملکردهای اندام فوچانی (۶ سال تمام) بود (۱۹).

(جدول ۲) و آنالیز آماری با استفاده از آزمون اندازه‌گیری‌های تکراری معناداری را در ۲ هفته بعد از مداخله و دو هفته دوم (سوم و چهارم) نشان داد ($P=0.001$) و معناداری در دو هفته سوم (پنجم و ششم) مشاهده نشد ($P>0.05$). (جدول ۳).
بیماران در گروه آزمایش و 8.0% بیماران در گروه کنترل سمت راست شان درگیر بود (جدول ۱). آنالیز‌های آماری بین گروهی با استفاده از آزمون تی مستقل تفاوت معناداری بین دو گروه در کیفیت گرفتن بعد از شش هفته مداخله نشان داد ($P=0.042$)

جدول ۱- فراوانی سمت درگیر در بیماران گروه مداخله و کنترل به تفکیک جنسیت

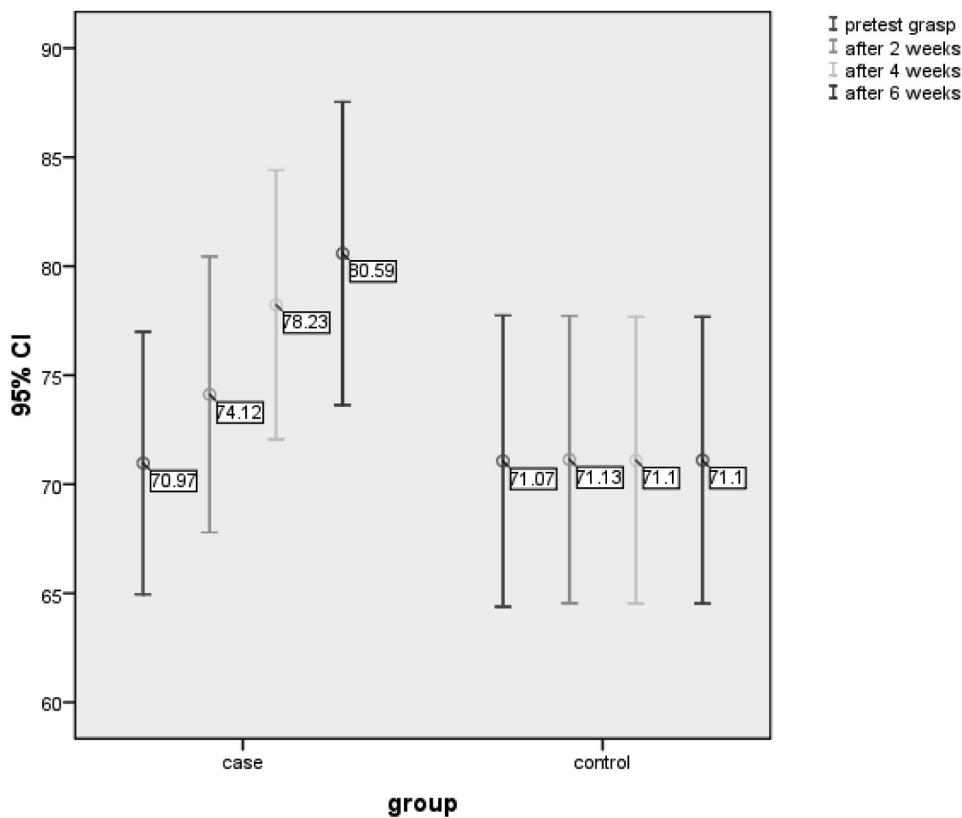
متغیر	گروه آزمایش		گروه شاهد		مقدار احتمال
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	
جنسیت	۴	۳۶/۴	۵	۵۰	۰/۶۷
	۷	۶۳/۶	۵	۵۰	
	۸	۷۲/۷	۸	۸۰	۱
	۳	۲۷/۳	۲	۲۰	
سمت درگیری	چپ				

جدول ۲- میانگین و انحراف معیار تحمل وزن و باز کردن حفاظتی آزمون کیفیت مهارت‌های اندام فوکانی قبل و بعد از ۶ هفته مداخله بین بیماران دو گروه مداخله و کنترل

متغیر	بازه های زمانی		گروه آزمون		گروه شاهد		مقدار احتمال
	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	
کیفیت گرفتن	۷۰/۹۶	۸/۹۶	۷۱/۰۶	۹/۳۳	۹/۳۳	۰/۱۹۸	۰/۱۹۸
	۸۰/۵۸	۱۰/۳۴	۷۱/۱۰	۹/۱۹	۹/۱۹	۰/۰۴۲	

جدول ۳- میانگین و انحراف معیار تحمل وزن و باز کردن حفاظتی آزمون کیفیت مهارت‌های اندام فوکانی قبل و بعد از ۶ هفته مداخله به صورت هر دو هفته یکبار بین بیماران دو گروه مداخله و کنترل

متغیر	بازه های زمانی		گروه آزمون		گروه شاهد		مقدار احتمال
	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	
پیش آزمون	۷۰/۹۶	۸/۹۶	۷۱/۰۶	۹/۳۳	۹/۳۳	۰/۱۹۸	۰/۰۰۱
	۷۴/۱۱	۹/۴۲	۷۱/۱۳	۹/۲۱	۷۱/۱۳	۹/۲۱	
کیفیت	۷۴/۱۱	۹/۴۲	۷۱/۱۳	۹/۲۱	۷۱/۱۳	۹/۲۱	۰/۰۰۱
	۷۸/۲۳	۹/۱۸	۷۱/۱۰	۹/۱۹	۷۱/۱۰	۹/۱۹	
گرفتن	۸۰/۵۸	۱۰/۳۴	۷۱/۱۰	۹/۱۹	۷۱/۱۰	۹/۱۹	۰/۰۷۱

نمودار ۱- مقایسه میانگین نمرات در بازه های زمانی مختلف در گروه مداخله و کنترل

از اندام مبتلا را در فعالیت های روزمره زندگی بررسی نمودند در این مطالعه ابتدا به مدت ۳ هفته دست سالم توسط اسپلینت به مدت ۸ ساعت در روز بسته شد. پس از ۲ هفته استراحت، مجدداً دست سالم به مدت ۳ هفته بسته شد و در نهایت کودکان به مدت ۶ ماه تحت بررسی عملکردی قرار گرفتند. بررسی ها نشان دادند که بهبودی قابل ملاحظه ای در کمیت و کیفیت و تنوع الگوهای مورد استفاده در سمت مبتلا در حین و پس از مطالعه کسب شده است^(۶). هر چند در مطالعه ای که توسط ابوطالبی و همکارانش انجام شد تفاوت معناداری را بین دو گروه با استفاده از آزمون پی بادی^(۲) مشاهده نکردند ولی میزان افزایش بکارگیری از اندام مبتلا را گزارش نمودند^(۱۸) که همین میزان تغییرات از نظر یالاسون اثرات قابل توجهی بر خانواده و کودک خواهد گذارد^(۲۲). در مقایسه این روش با درمانهای سنتی باید گفت وجه تمایز رویکردهای محدودیت درمانی و رویکردهای سنتی نیز در آیتم هایی است که با قسمت های دیستال اندام فوقانی سر و کار دارد، مشخص می شود. زیرا تفکر انسان توسط دست عملی می شود و شانه و آرنج در خدمت قسمت دیستال اندام فوقانی (دست) است و فرد به ناچار مجبور است از دست بیشترین

بحث

در این پژوهش محدودیت درمانی تعديل یافته به عنوان یک روش مکمل، بر کیفیت گرفتن بعد از شش هفته مداخله تاثیر داشته است ولی در اندازه گیری های تکراری تنها تا ۴ هفته تاثیرگذار بوده است. بوید و همکارانش (۲۰۰۱) طی یک بررسی بین درمان های رایج اندام فوقانی فلج معزی و رویکرد محدودیت درمانی، این رویکرد را یک رویکرد موفق در درمان این کودکان نامیدند که مقالات و اسناد در زمینه این رویکرد در حال افزایش است و همچنین بیان می کنند که این روش تا کسب نتایج دقیق بهتر است همچنان به صورت کارآزمایی بالینی دنبال شود^(۲۱). فرض بر این است که محدودیت درمانی از طریق خاصیت انعطاف پذیری معزی می تواند بر عجز آموخته شده غلبه نماید و منجر به فعال شدن بیشتر اندام مبتلا شود که معمولاً از طریق باز ساماندهی معزی و بکار گیری بیشتر از اندام مبتلا و اصلاح کار کردهای نامطلوب معزی (ناشی از آسیب به سیستم اعصاب مرکزی) و ایجاد بهبودی در ساختار معز عمل می نماید^(۷). کروکر و همکارانش (۱۹۹۷) طی یک مطالعه دو موردی تجربی کودکان دو ساله فلح معزی اسپاستیک تاثیر استفاده اجباری

متداول بر حرکات ظریف دست است (۲۶). نتایج مطالعه ما نیز همسو با پژوهش‌های فوق بوده است ولی عدم معناداری در دو هفته سوم (هفته پنجم و ششم) را می‌توان به طولانی شدن مدت مداخله و یا کم بودن ساعات محدودیت اندام سالم و بکارگیری اندام مبتلا دانست چرا که ما در این مطالعه مدت محدودیت را ۳ ساعت در شبانه روز و بدون محاسبه بهره مفید در طول مدت محدودیت انجام دادیم هر چند از والدین خواسته شده بود در مدت محدود کردن اندام سالم تمرینات را انجام دهنند ولی ثبت اطلاعات به صورت کلی بوده تنها در مطالعه چارلز (۲۰۰۳) از ۶۰ ساعت محدودیت ۵۸ درصد آن مفید گزارش شده است (۲). افزایش زمان محدودیت با در نظر گرفتن طیف سنی موجود در این پژوهش (۱۸ ماهگی تا ۷۲ ماهگی) با توجه به این نکته که مدارهای عصبی در نتیجه تجربه قسمت‌های دیستان اندامها در سالهای آغازین زندگی کودک تکمیل می‌یابند (۱۳) چنان‌مانند مدنظر پژوهشگران این تحقیق نبوده است. پیشنهاد می‌شود که در مطالعات آتی تغییراتی در مدت زمان محدودیت در طول شباهن روز و طول مدت مداخله داده شود همچنین از آزمون‌هایی که عملکرد اندام فوکانی را می‌سنجند نیز استفاده شود تا بررسی شود آیا بهبودی در کیفیت حرکات بر عملکرد حرکتی تاثیرگذار است یا خیر.

نتیجه‌گیری

بر اساس این تحقیق اضافه نمودن روش محدودیت درمانی تعديل یافته بر کیفیت گرفتن تاثیر داشته و این یافته‌ها می‌تواند از لحاظ بالینی مهم باشد. ضمناً تعديل یافتن این روش از جنبه زمان و تمرینات در کودکان می‌تواند منجر به پذیرش بهتر این روش توسط والدین و کودک شده و میزان ناکامی کودک را پایین آورده و تحمل او را در انجام تمرینات بالا برد.

استفاده را نماید (۲۳) همچنین مداخلات درمانی سنتی تمرکزشان بیشتر روی کمک برای جبران محدودیت حرکتی است و نه ایجاد تجربه حرکتی به منظور کسب مهارت‌های جدید. بنابراین علوم توانبخشی از استراتژی‌های درمان سنتی فاصله گرفته و به سمت دیدگاه‌های یادگیری حرکتی که هدف‌شان بازگرداندن عملکرد حرکتی است، حرکت نموده است (۱۴).

در مطالعه‌ای که توسط ویلیس و همکارانش (۲۰۰۲) بر روی ۲۲ کودک (۱۲ کودک در گروه آزمایش و ۱۰ کودک در گروه کنترل) ۱-۸ ساله که به مدت یک ماه توسط گچ‌گیری انجام شد نیز بهبود در عملکرد حرکات ظریف دست با استفاده از آزمون پی بادی گزارش شد (۲۴). در مطالعه‌ای که توسط سانگ^۱ و همکاران گزارش شد (۲۰۰۵) که بر روی ۳۳ کودک (۱۸ کودک گروه آزمایش و ۱۵ کودک گروه کنترل) با حداقل سن ۸ سال به مدت ۲ هفته و روزانه ۳۰ دقیقه انجام شد نیز بهبود در سرعت گرفتن اندام فوکانی با استفاده از آزمون Box & Block گزارش شد (۲۵). در مطالعه‌ای که توسط الیاسون و همکارانش (۲۰۰۳) بر روی ۹ کودک همی‌پلژی به مدت ۲ هفته ۷ ساعت در روز و ۵ روز در هفت‌هه انجام شد بهبود در زیر دستی توسط آزمون جبسون تیلور^۲ گزارش شد (۲۶). در مطالعه‌ای که توسط نیلور (۲۰۰۵) بر روی ۹ کودک همی‌پلژی بدون گروه کنترل انجام شد با توجه به روش مطالعه و ارزیابی کیفیت گرفتن در بازه‌های زمانی متفاوت می‌توان به این نکته پی برد که در بازه زمانی ۴ هفته بیشترین تغییرات صورت پذیرفته است، یعنی زمانی که از روش محدودیت درمانی تعديل یافته استفاده شده است و پس از پیگیری ۴ هفته‌ای تغییرات بسیار اندک بوده است (۱۰). همچنین در مطالعه‌ای که توسط لو و همکارانش (۱۹۹۷) انجام شد تغییرات میانگین و انحراف معیار در افرادی که از رویکرد عصبی-رشدی استفاده می‌کردند بعد از ۴ ماه مداخله بسیار اندک بود که نشان‌دهنده تأثیر بسیار کم رویکردهای رایج و

منابع:

- 1-Hoare B, Imms C, Carey L, Wasiak J. Constraint-induced movement therapy in the treatment of the upper limb in children with hemiplegic cerebral palsy: a Cochrane systematic review. Clin Rehabil. 2007; 21: 675-85.
- 2-Charles J, Gordon MA. A critical review of constraint induced movement therapy and forced use in children with hemiplegia. Neural plasticity Journal. 2005; 12: 245-261.
- 3- Charles J, Lavinder G. Effect of constraint induced therapy on hand in children with hemiplegic cerebral palsy. Pediatric physical therapy. 2001; 13: 68-76.
- 4- Elias son AC, Kruimline-Sundhol ML, Shaw K. Effects of constraint movement therapy for young children with hemiplegic cerebral palsy. Dev Mod child neuro. 2005; 7: 266-275.
- 5-Andrew M, Gordon MA. Methods of constraint -induced movement therapy with hemiplegic cerebral palsy. Arch phys med rehab. 2005; 86: 837-844.
- 6- Crocker MD, MacKay-Lyons M, McDonnell E. Forced use of the upper extremity in cerebral palsy. American Jour of Occupational ther. 1997; 51: 824-833.
- 7- Taub, E. Somatosensory deafferentation research with monkeys: Implications for rehabilitation medicine. In L. P. Ince (Ed.), Behavioral Psychology in Rehabilitation Medicine: Clinical Applications., Baltimore: Williams & Wilkins; 1980, pp: 371-401.
- 8- DeLuca S. Intensive movement therapy with casting for children with

- hemiparetic cerebral palsy: A randomised controlled trial. [Dissertation]. Birmingham: University of Alabama; 2002.
- 9-Charles J, Gordon MA. A critical review of constraint induced movement therapy and forced use in children with hemiplegia. *Neural plasticity Journal*. 2002; 12: 245-261.
- 10-Naylor CE, Bower E. Modified constraint movement therapy for young children with hemiplegic cerebral palsy. *Dev Med child neuro*. 2004; 47: 365-369.
- 11-Cope SM, Forst HC, Bibis D, Liu XC. Modified constraint-induced movement therapy for a 12-month-old child with hemiplegia: A case report. *American Journal of Occupational Therapy*. 2008; 62: 430-437.
- 12-Yasukawa A. Upper extremity casting: An adjunct treatment for a child with cerebral palsy. *American Journal of Occupational Therapy*. 1990; 4: 840-846.
- 13-Hadders-Algra M. The neuronal group selection theory: an attractive frame to explain variation in normal motor development. *Dev Med child neuro*. 1999; 41: 766-776.
- 14-Kuhnke N, Juenger H, Walther M, Berweck S, Mall V, Staudt M. Do patients with congenital hemiparesis and ipsilateral corticospinal projections respond differently to constraint-induced movement therapy? *Developmental Medicine & Child Neurology*. 2008; 50: 898-903.
- 15-Hart H. Can constraint therapy be developmentally appropriate and child-friendly? *Developmental Medicine and Child Neurology*. 2000; 42: 363.
- 16-Stanger M, Oresic S. Rehabilitation approaches for children with cerebral palsy: Overview. *Journal of Child Neurology*. 2003; 18: S79-S88.
- 17-Ezati A. [Investigation of effect force use therapy on range of motion, tonicity and function upper extremity in spastic cerebral palsy children (Persian)]. Thesis for master of science in occupational therapy. Occupational therapy department, Iran University of Medical Sciences; 1999.
- 18-Abootalebi SH, Khoshnevisan A, Kohan H, Pishyarch E, Rahgozar M. The effects of "Constraint-Induced Movement Therapy" on fine motor skills in children with hemiplegic cerebral palsy. *Tehran University Medical Journal*. 2010; 68(2): 128-136.
- 19-DeMatteo C, Law M, Russell D, Pollock N, Rosenbaum P, Walter S. QUEST: Quality of Upper Extremity Skills Test. Hamilton (ON): McMaster Univ, Neurodevelopmental Clinical Research Unit; 1992.
- 20- Gharib M, Hossieni SA, Akbar Fahimi N, Salehi M. [Survey of Reliability & Validity Quality of Upper Extremity Skills Test in Children with Cerebral Palsy (Persian)]. *Journal of Rafsanjan University of Medical Sciences*. 2010; 9(3):239-46.
- 21-Boyd RN, Morris M, Graham HK. Management of upper limb dysfunction in children with cerebral palsy: A systematic review. *Euro-pean Journal of Neurology*. 2001; 8 (suppl. 5): 150-66.
- 22- Eliasson AC, Bonnier B, Kruumlinde-Sundholm L. Experience of forced use of upper extremity in adolescents with hemiplegic cerebral palsy: a day camp model. *Dev Med Child Neurol*. 2003; 45: 357-359. (Letter)
- 23- Cynthia C, Nortin ED. Joint structure and function. Second edition. 2000, p:1023.
- 24- Willis JK, Morello A, Davie A, Rice JC, Bennett JT. Forced use treatment of childhood hemiparesis. *Pediatrics*. 2002;110(1 Pt 1): 94-6.
- 25- Sung I, Ryu J, Pyun S, Yoo S, Song W, Park M. Efficacy of forced-use therapy in hemiplegic cerebral palsy. *Archives of Physical Medicine and Rehabilitation*. 2005; 86(11): 2195-8.
- 26- Law M, Russell D, Pollock N, Rosenbaum P, Walter S, King G. A comparison of intensive neurodevelopmental therapy plus casting and a regular occupational therapy program for children with cerebral palsy. *Dev Med Child Neuro*. 1997; 39: 664-670.